

ling; thi havde jeg været til Stede, vilde jeg have tilladt mig adskillige Bemærkninger angaaende det foreliggende Forslag. Jeg kan dog endnu i Dag saa Beslighed til i al Rothed at sige omtrent alt det, som jeg ønsker at sige, idet jeg knytter det til de Vædringer, der ere stillede henholdsvis af Flertallet og Mindretallet. Den første Bemærkning, jeg skal tillade mig, angaar Forslaget om at stryge § 9 i Lovforslaget, og altsaa ikke lade Boven være anvendelig paa Købstæderne og Handelspladserne. Jeg finder, at dette er en Tilfidsættelse. Jeg tror, det er ubesøjet at undlade at tage Hensyn til Forholdene i Købstæderne paa dette Omraade. Thi hvad i alt Fald Højtidsosret angaar, er der lige saa vel i Købstæderne som paa Landet en virkelig Trang til og et Ønske om at komme bort fra de nuværende Tilstande. Jeg skal ikke gaa saa langt tilbage i min Bedømmelse af Højtidsosrets Karakter som den ærede Ordfører for Flertallet gjorde med Hensyn til Accidensosret; men jeg vil dog tillade mig at sige, at jeg antager, at naar Christian Vtes Lov paalægger Menighedene at yde Højtidsosoffer, gør den det i den bestemte Forudsætning, at det var en frivillig Sag, en Sag, som selve Menigheden sølte Trang til; paa den anden Side kunde heller ikke Gejstligheden undvære en saadan Støtte som Højtidsosret den Gang var. Fra denne Opfattelse er man fra Menighedens Side ganske vist kommen en Del bort. Det var allerede for et halvt Aarhundrede siden nødvendigt ved Plakaten af 9de Juni 1847 at indskræppe Menigheden den almindelige Pligt til at yde Højtidsosoffer. Denne Plakat gaar, som bekendt, ud paa, at den, der undlader det, kan paa Forlangende af den vedkommende gejstlige Embeds- og Bestillingsmand af Øvrigheden sættes til et vist Højtidsosoffer, som saa kan inddrives ved Udpantning. Endnu tydeligere fremgaar det af den Udvikling, som hele denne Sag har haft her i Hovedstaden. Det er højt interessant at se, at Højtidsosret her saa godt som er forsvundet, og det uaget Christian Vtes Lov saa vidt mig bekendt endnu gælder her i Kjøbenhavn. Der er desuden en Plakat, af 21de September 1814 tror jeg, det er, som omtaler Præstepengene i Kjøbenhavn, i hvis § 6 det udtrykkelig siges, at i øvrigt skulle selvfølgelig Kjøbenhavns Beboere ligesom det øvrige Land yde Højtidsosoffer. Smidlertid er det mig bekendt, og det har jeg ogsaa hørt bekræftet nu af det ærede 11te kongevalgte Medlem (H. N. Hansen), at man her i Kjøbenhavn ikke kender synderligt til Højtidsosoffer. Følgen deraf er i Henhold til det Forslag, der her foreligger,

at Kjøbenhavns Kommune ogsaa her kommer i en ret gunstig Stilling, idet der ikke bliver Anledning for Kommunen til at paatage sig de Udgifter, som for andre Kommuner ville være forbundne med at lade Højtidsosofferet afløse. Jeg vil derfor tillade mig at fastholde, at der i Købstæderne lige saa fuldt som paa Landet er en virkelig Trang til at faa Højtidsosofferet afløst; og det er ogsaa min Opfattelse, at Højtidsosret ifølge sin Karakter er en saadan kommunal Ydelse, at det fuldt vel kan forsvares, at Kommunen overtager dets fuldstændige Udredelse. Højtidsosret paahviler jo nemlig ifølge Lovgivningen enhver konfirmeret Person og vil være at udrede af alle Kommunens Beboere, og da nu Gejstligheden og mange Kirkebetjente vel ogsaa i Købstæderne for en stor Del ere henviste til den Indtægt, de skulle have af Højtidsosret, er det ganske vist ønskeligt at faa denne Sag ordnet paa en anden Maade, end den er ordnet paa nu. Som det nu er ordnet, er det efter min Mening ikke lidet forargeligt. Der indkommer lange Lister til Byraadene over Restancer, og Højtidsosret begæres fastsat og inddrevet ved Udpantning. Jeg faar i Odense hvert Aar, navnlig fra de underordnede Kirkebetjente, Lister fra de forskellige Sogne omfattende indtil 2,400 Menighedsmedlemmer, som begæres satte i Højtidsosoffer, hvilket Byraadet selvfølgelig ikke kan nægte. Det er et Forhold, som er højt forargeligt, og der er fra Kommunens Side gjort meget imodkommende Skridt for at komme bort deraf. Alle ere i Grunden enige om at ønske hele dette Forhold afløst paa en til alle Sider billig Maade, hvad der ogsaa er blevet foreslaaet, men det strande paa Ministeriets, som det forekommer mig, doktrinære Opfattelse, idet vi absolut skulde paaligne dette Beløb — der var Tale om 14,000 Kr. — efter Reglerne for Formue- og Besligheds-skatten, altsaa skulde udrede det som almindelige kommunale Udgifter. Deraf vilde Følgen blive efter den Maade, hvorpaa man beskaffer hos os, at enkelte Menighedsmedlemmer vilde komme til at betale godt 300 Kr. i Højtidsosoffer, hvad der forekom os at være aldeles urimeligt. Vi mente, at en særlig kommunal Ligning afsættet ogsaa efter Lovgivningens Regel om, at Højtidsosret skal bestemmes nogenlunde efter Formue og øvrige Forhold, kunde have været affattet paa en saadan Maade, at alle undtagen den højtærede Minister kunde være tilfredse dermed. Jeg ved ogsaa, at der andre Steder har været lignende Bænkkeligheder til Stede, og jeg beklager højlig, hvis vi ikke ved denne Beslighed skulde kunne